

Πατριάρχης Βαρθολομαίος: Έμεινε ζωντανή η ρίζα του δένδρου που κάποιοι νόμισαν ότι “ετάφη” (ΦΩΤΟ)

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)



Καππαδοκία, ρεπορτάζ-φωτογραφίες του **Νίκου Μαγγίνα**

Στη Νίγη της Καππαδοκίας, στον ερειπωμένο Ιερό Ναό του Τιμίου Προδρόμου, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος τέλεσε, την Κυριακή, την Θεία Λειτουργία, πιάνοντας το νήμα της Ιστορίας από εκεί που κόπηκε πριν 90 χρόνια, όταν για λόγους ανεξάρτητους της θελήσεως τους, οι ρωμηοί κάτοικοι της περιοχής αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές εστίες τους, τις Εκκλησίες τους, την ευλογημένη, καρποφόρο και Αγιοτόκο Καππαδοκική γη η οποία, ωστόσο, μέσα της συνέχισε να «φιλοξενεί» τους κεκοιμημένους αδελφούς που παρέμειναν ως σιωπηλοί κάτοικοι και άρατοι φύλακες της.

«Με νοσταλγίαν και συγκίνησιν επισκεπτόμεθα την πολύπαθον γην των πατέρων μας, την οποίαν, κρίμασιν οίς οίδεν ο Κύριος, εκείνοι ηναγκάσθησαν να εγκαταλείψουν προ ενενήκοντα περίπου ετών, μεταφυτευθέντες εις τα πέρατα της γνωστής οικουμένης», είπε συγκινημένος ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος και σε άλλο σημείο της ομιλίας του τόνισε:



«Την στιγμήν αυτήν, πατέρες και αδελφοί, ομιλεί Γρηγόριος ο Θεολόγος. Ομιλεί η παράδοσις, οι λίθοι, ο ερειπωμένος αυτός Ναός του Τιμίου Προδρόμου, η στιγμή του παρελθόντος. Και Κύριος, “ο πάντα ειδώς και ερευνών καρδιάς και νεφρούς” γνωρίζει πόσαι οίμωγαί και κραυγαί και απελπισία και απόγνωσις και αποκεφαλισμοί και βία και απαγωγαί, “θρήνος εν Ραμά”, εις την Νίγδην των 35.000 τότε Ορθοδόξων ρωμηών κατοίκων ηκούσθησαν από προγόνους μας “με την ψυχήν στο στόμα”. Ομιλεί η στιγμή του παρόντος, τα πνεύματα των πατέρων και αδελφών μας, των μαρτύρων και των ανωνύμων χριστιανών, που “άφησαν το βιος” και έφυγαν. Και όμως δεν έφυγαν. Μας κληροδότησαν αξίας και πολιτισμόν και επιτεύγματα πνευματικά φωτεινά, τα οποία δεν εκάλυψε χώμα και τάφος, σκότος βαθύ, αλλά κατηξίωσεν ο Όρθρος της Μιας των Σαββάτων, ο Όρθρος της Αναστάσεως. Και αυτήν την στιγμήν απολαμβάνομεν. Παρελθόν και παρόν και μέλλον, μήπως δεν συμποσούνται εις μίαν και μοναδικήν έννοιαν, την αιωνιότητα;».

Προηγούμενως μίλησε ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος, **Μάξιμος Χαρακόπουλος**, ο οποίος συμμετείχε στο προσκύνημα του Προκαθημένου της Ορθοδοξίας στην Αγιοτόκο Καπαδοκία.



«Από τότε που ξανακούστηκε, μετά από πολλές δεκαετίες, χάρις στις άοκνες προσπάθειές σας, το «Φως ιλαρόν», στις εκκλησίες της Ανατολής, το δικό μας τάμα, το δικό μας «χατζηλίκι» είναι να λειτουργηθούμε στη γη των παππούδων μας. Είναι το καλύτερο μνημόσυνο στους πρόσφυγες που πεθάναν με τον πόνο του ξεριζωμού και τον καημό της επιστροφής στη γενέθλια γη. Στους πρόσφυγες που μας μεταλαμπάδευσαν την αγάπη στην ορθόδοξη εκκλησία και το Πατριαρχείο μας, που σε καιρούς χαλεπούς αναδείχθηκε σε κιβωτό διατήρησης της εθνικής συνείδησης και της ορθόδοξης πίστης των Ρωμιών της Ανατολής», είπε, μεταξύ άλλων, ο κ. Χαρακόπουλος.

Με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο συλλειτουργήσαν οι Μητροπολίτες Προικοννήσου Ιωσήφ και Ικονίου Θεόληπτος ενώ παρέστη συμπροσευχόμενος ο Μητροπολίτης Μπουένος Άιρες Ταράσιος. Επίσης παρέστησαν Άρχοντες του Οικουμενικού Θρόνου, ο Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Καππαδοκικών Σωματείων Θεοφάνης Ισακίδης, εκπρόσωποι Καππαδοκικών Σωματείων καθώς και προσκυνητές από διάφορες περιοχές της Ελλάδος.



Φώτο: Νίκος Μαγγίνας / megall-ekklisia.blogspot.gr

Ακολουθεί η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου

Ιερώτατοι και αγαπητοί εν Χριστώ Αναστάντι αδελφοί,

Εξοχώτατε κύριε Υπουργέ,

Πατέρες, Αδελφοί και Τέκνα φιλάγια της Μητρός Εκκλησίας, ευλογημένοι προσκνηταί της Αγιοτόκου γης της Καππαδοκίας, Χριστός Ανέστη!

Κυριακή έκτη από του Πάσχα σήμερα και εορτάζομεν το θαύμα της θεραπείας του εκ γενετής Τυφλού από τον Αναστάντα Κύριον, ο Οποίος μας δίδει την ευλογίαν να επισκεπτώμεθα την Αγιοτόκον Καππαδοκίαν και να τελώμεν την Θείαν Λειτουργίαν εις την Νίγδην. Όπως κάθε φορά, τα τελευταία χρόνια, έτσι και εφέτος, το προσκύνημά μας αυτό γίνεται εντός της χαρμοσύνου περιόδου του Πεντηκοσταρίου, κατά την οποίαν “πάσα κτίσις αγάλλεται και χαίρει, ότι Χριστός Ανέστη και άδης εσκυλεύθη”.

Κατά την Κυριακήν αυτήν, ο Αναστάς Κύριος, θεανθρωπίνως, άλλοτε αοράτως, άλλοτε ορατώως, πάντοτε όμως με σπλάγχνα αφάτων οικτιρμών μας “καταξιώνει λαμπηδόνος θείας”, αφού αγγίζει τις κόρες των οφθαλμών μας με τα πλαστοουργά δάκτυλά Του και μας αξιώνει του υλικού, αλλά και του αοράτου ακτίστου φωτός, του αδύτου φωτός της Αναστάσεώς Του.

Η θεραπεία του ποτε εκ γενετής τυφλού δεν ήτο ασφαλώς μία σωματική μόνον θεραπεία. Ο Κύριος δεν θαυματουργεί και δεν εθεράπευε μόνον τα σωματικά πάθη των ανθρώπων. Εκείνο εις το οποίον εστόχευε πάντοτε ήτο και είναι η σωτηρία της ψυχής. Όπως εφάνη επί της γης διπλούς, δηλαδή τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, διπλός και τας ιάσεις χορηγεί. Δεν διήνοιξε μόνον τα μάτια του τυφλού, αλλά και αυτά της ψυχής, και τον κατέστησε θεολόγον.



Φώτο: Νίκος Μαγγινάς / megali-ekklisia.blogspot.gr

Πάντοτε, δια να ενεργήση ο Θεός πρέπει να συντρέχη μία βασική προϋπόθεσις. Η προϋπόθεσις της ψυχικής ωφελείας του ανθρώπου. Ουδέν νόημα έχει η σωματική θεραπεία άνευ της ψυχικής ωφελείας, δηλαδή νόημα έχει η σύνολος θεραπεία, ψυχής και σώματος. Η ψυχή είναι το παν. Το σώμα, αργά η γρήγορα, θα καταστήγη και σποδός και θα επιστρέψη εις την γην εξ ης ελήφθη. Η αθάνατος ψυχή έχει αιωνίαν αξίαν και εκ της προσοχής και φροντίδος μας δι αυτήν εξαρτάται το αιώνιον μέλλον.

Δεν πρέπει, λοιπόν, να λησμονήται ότι κάθε στιγμή την οποίαν διερχόμεθα εις την ζωήν μας, είναι στιγμή χρόνου που μπορεί να μας φέρη εγγύτερον ή μακρύτερον του Χριστού. Και αναλόγως οφείλομεν να ενεργώμεν.

Και ακριβώς και ημείς “παρερχόμενοι εν τη οδώ” της επιγείου ζωής, μίαν στιγμήν μοναδικήν ζώμεν σήμερα εδώ εις την Νίγδην. Αναπολούμεν το ένδοξον παρελθόν, το οποίον ημείς οι σύγχρονοι “ου κατείδομεν εν βίω”, το γνωρίζομεν όμως από την ιστορίαν, την παράδοσιν και τα μνημεία. Ζώμεν της στιγμής το παρόν “δυνάμει του Σταυρού του Χριστού, στερεούμενοι την διάνοιαν” εις την Ανάστασιν. Και, τέλος, αποβλέπομεν προς την στιγμήν του μέλλοντος, με προσευχήν και δέησιν και λήθην και μνήμην και δοξολογίαν της οικονομίας του Κυρίου και των θαυμασίων Του, γνωρίζοντες Αυτόν “επί γης βαδίζοντα, σάρκα φορέσαντα, δια σπλάγχνα

οικτιρμών” και με την εξής παράκλησιν ενώπιον της δωρεάς Του: “σαλευομένην την καρδίαν μας τοις κύμασι του βίου στερέωσον, εις λιμένα εύδιον καθοδηγών, ο Θεός”.



Αδελφοί και τέκνα ηγαπημένα εν Κυρίω,

Χαιρόμεθα, διότι σήμερα συμπροσκυνηταί και συνοδοιπόροι μας εις την μυστικήν οδόν προς την φοβεράν Εμμαούς της Καππαδοκίας ευρίσκονται και εκπρόσωποι των ομίλων Καππαδοκών, γόνων των ιερών τούτων τόπων, με προεξάρχοντα τον Εξοχώτατον και φίλτατον Υπουργόν κ. Μάξιμον Χαρακόπουλον, και με νοσταλγίαν και συγκίνησιν επισκεπτόμεθα την πολύπαθον γην των πατέρων μας, την οποίαν, κρίμασιν οις οίδεν ο Κύριος, εκείνοι ηναγκάσθησαν να εγκαταλείψουν προ ενενήκοντα περίπου ετών, μεταφυτευθέντες εις τα πέρατα της γνωστής οικουμένης. Μεταξύ μας υπάρχουν και πολλοί Νιγδελήδες, απόγονοι των φιλοπροόδων εκείνων Ορθοδόξων, οι οποίοι διεκρίθησαν δια την αγάπην των εις τον Χριστόν και εις τα γράμματα, την ελληνικήν παιδείαν, συνεχίζοντες έκτοτε και μέχρι σήμερα την παιδείαν του Γένους με απαρχάς τους τρεις φωστήρας της τρισηλίου Θεότητος, Βασίλειον τον Μέγαν, Γρηγόριον τον Θεολόγον και Ιωάννην τον Χρυσόστομον.

Την στιγμήν αυτήν, πατέρες και αδελφοί, ομιλεί Γρηγόριος ο Θεολόγος. Ομιλεί η παράδοσις, οι λίθοι, ο ερειπωμένος αυτός Ναός του Τιμίου Προδρόμου, η στιγμή του παρελθόντος. Και Κύριος, “ο πάντα ειδώς και ερευνών καρδιάς και νεφρούς” γνωρίζει πόσαι οιμωγαί και κραυγαί και απελπισία και απόγνωσις και αποκεφαλισμοί και βία και απαγωγαί, “θρήνος εν Ραμά”, εις την Νίγδην των 35.000 τότε Ορθοδόξων ρωμηών κατοίκων ηκούσθησαν από προγόνους μας “με την ψυχήν στο στόμα”. Ομιλεί η στιγμή του παρόντος, τα πνεύματα των πατέρων

και αδελφών μας, των μαρτύρων και των ανωνύμων χριστιανών, που “άφησαν το βιος” και έφυγαν. Και όμως δεν έφυγαν. Μας κληροδότησαν αξίας και πολιτισμόν και επιτεύγματα πνευματικά φωτεινά, τα οποία δεν εκάλυψε χώμα και τάφος, σκότος βαθύ, αλλά κατηξίωσεν ο Όρθρος της Μιας των Σαββάτων, ο Όρθρος της Αναστάσεως. Και αυτήν την στιγμήν απολαμβάνομεν. Παρελθόν και παρόν και μέλλον, μήπως δεν συμποσούνται εις μίαν και μοναδικήν έννοιαν, την αιωνιότητα;



Η παράδοσις, από την άλλην πλευράν, παιδείας και πολιτισμού των Καππαδοκών εσυνεχίσθη μέχρι τέλους, ιδιαιτέρως κατά τους τελευταίους αιώνας. Είναι γνωστοί οι Σύλλογοι των Καππαδοκών εις την Κωνσταντινούπολιν, οι οποίοι ανελάμβανον το οικονομικόν βάρος της λειτουργίας των σχολείων, προητοίμαζον δια του Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως, του Συλλόγου “Ανατολή” και της “Καππαδοκικής Εκπαιδευτικής Αδελφότητος” και απέστειλλον διδασκάλους, νηπιαγωγούς και σχολικά βιβλία. Οι Νιγδελήδες μάλιστα διέθετον εις την Πόλιν μεγάλην προσοδοφόρον περιουσίαν και εστήριζον τα επαρχιακά εδώ εκπαιδευτήρια. Και τοιουτοτρόπως προήλθε μία αμφίδρομος αδελφική σχέσις μεταξύ Κωνσταντινουπόλεως και Καππαδοκίας. Η πρώτη, με τους λογίους και τους οικονομικούς παράγοντάς της είναι εστραμμένη προς την Ανατολήν, και η τελευταία προσβλέπει εις την Κωνσταντινίαν Πόλιν δι ένίσχυσιν του αγώνος και της ροπής προς τα άνω δια να διατηρήση την ιδιαιτέραν θρησκευτικήν, εθνικήν, πολιτιστικήν και πνευματικήν ιδιοπροσωπίαν.

Εις την ζωήν των Καππαδοκών, η Εκκλησία είναι πάντοτε το κέντρον. Προσεκτικός περιηγητής απλούς, και μάλιστα ο μελετητής και ο προσκυνητής, διαπιστώνει χαραγμένη εις τους τοίχους των ερειπίων των Ιερών Ναών την προσευχητική επίκλησιν “Κύριε, βοήθει”. Και αυτό μαρτυρεί το υπεράνθρωπον, το

θείον, της ψυχής του Καππαδόκου, όταν κατά κύματα εθραύοντο δια παντός εις τον αφρόν του βράχου της πίστεως αι επιδρομαί των διαφόρων κατακτητών. Ο ποιητής Ζήσιμος Λορεντζάτος, προλογίζων το έργον του ποιητού Γεωργίου Σεφέρη “Τρεις μέρες στα μοναστήρια της Καππαδοκίας” γράφει: “Μόλις πάει να κατακάτσει ο κουρνιαχτός, προβαίνει στο ορίζοντα και άλλο ασκέρι”. Και τα ασκέρια ήλθον και παρήλθον. Οι κίνδυνοι τους οποίους εβίωναν καθημερινώς οι Καππαδόκαι τους έστρεφαν συνεχώς εις τον Αναστάντα Κύριον, την μόνην ασφαλή καταφυγήν και σωτηρίαν. Μεταξύ αυτών και ο τελευταίος Μητροπολίτης Ικονίου Προκόπιος Λαζαρίδης, τραγική μορφή του 1922, ο οποίος επάλαιψε δια την σωτηρίαν του λαού του και εμαρτύρησε δια το ήθος και φρόνημα και την πιστότητά του εις τον Οικουμενικόν Θρόνον, υπερβάς την πίεσιν των γνωστών τότε δυνατών “ευθυμικών” και μη. Τραγικές φιγούρες και μορφές, οι οποίες εφρόντιζαν όχι το “ευ ζην” αλλά το “κατά Χριστόν ζην”. Και αυτή υπήρξεν η μοναδική αίσθησις ταυτότητος του Καππαδόκου, δεδομένου ότι η γλώσσα δεν απετέλει δι αυτόν συνδετικόν κρίκον -ωμίλουν τα γνωστά καραμανλίδικα κυρίως-, ως συνέβαινε με ετέρους συμπαγείς χριστιανικούς πληθυσμούς.



Η Καππαδοκία, αδελφοί, μας καλεί και σήμερα εις μίαν πνευματικήν πανδαισίαν η οποία μας τέρπει, κυρίως όμως μας καθιστά κοινωνούς μιας γνησίας πνευματικής παραδόσεως. Ο πλούτος των μνημείων, ο κόσμος της προγονικής μνήμης, προσδιοριστικός της πνευματικής ταυτότητος του Καππαδόκου, αποτελεί δια την Μητέρα Εκκλησίαν της Κωνσταντινουπόλεως ανεκτίμητον πνευματικόν θησαυρόν, εις τον οποίον οφείλομεν χρεωστικώς να αναβαπτίζώμεθα και να θαλπώμεθα. Αι τοιχογραφίαι των Εκκλησιών, των Μονών, των κατακομβών μαρτυρούν την σύζευξιν πνεύματος και ύλης, βυζαντινής εικονογραφίας και δημοτικής τέχνης της

καθ ἡμᾶς Ανατολῆς.

Ἡ ευλάβεια, ἐξ ετέρου, εἶναι βαθιά ριζωμένη εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Καππαδόκου. Το μαρτυροῦν οἱ πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἅγιοι τῆς γῆς αὐτῆς. Οἱ Ἅγιοι Μάμας, Ιουλίττα, Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος, Εἰρήνη Χρυσοβαλάντω, Ευψύχιος, Σῶζων, Πέντε Μάρτυρες, Ευδόκιμος, Μελέτιος, Ἀρσένιος καὶ ὁ οσιακῶς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ἀσκήσας Γέρων Παΐσιος, καὶ νέφος μέγα ἐπωνύμων καὶ ἀνωνύμων, οἱ ὁποῖοι εἴλκυσαν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Κατὰ τὸν αἰτὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς Ἅγιον Γρηγόριον τὸν Νύσσης, “ἡ διανομὴ τῶν βασιλικῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας πραγματοποιεῖται δια τῶν μυστηρίων”. Καὶ τὸ μυστήριον εἶναι ὡς μυστήριον ἀνέκφραστον. Βιώνεται μόνον ὡς “ολόφωτος Χάρις”, γινωσκομένη ἀλλ οὐκ ἐπιγινωσκομένη, ἀλλὰ μυστικῶς ἐπισκεπτομένη τὸν πιστὸν “ἐν τῇ κλάσει τοῦ Ἄρτου”, δια νὰ κατανοήσῃ ἐκεῖνος ἀμέσως τὸν Κύριον καὶ Θεὸν τοῦ, τὸν ὁποῖον πολλὰκις μέσα εἰς τὴν τύρβην τῆς ζωῆς καὶ τὴν νομιζομένην ἀσφάλειάν τοῦ τὴν ἀνθρωπίνην, πού εἰς τὴν οὐσίαν εἶναι ἀνασφάλεια, Τὸν ἀγνοεῖ καὶ ζητεῖ νὰ Τὸν ψηλαφήσῃ δια νὰ Τὸν πιστεύσῃ (Λορέντζος Μαβίλης).



Αὐτὸς ἦταν ὁ ἄξων τῆς ζωῆς τῶν Καππαδοκῶν. Ἡ μαρτυρία δια πάντων τῶν στοιχείων τῆς φύσεως καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, εἶναι ἡ διαρκῆς παρουσία τοῦ Θεοῦ ὡς δημιουργοῦ, συνεκτικοῦ τῶν στοιχείων καὶ κυβερνήτου τῶν πάντων.

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν μέσα εἰς τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ ζῶμεν σήμερον. Καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸ Μυστήριον, ὅταν “ὁμιλή ὁ Θεός”, κατὰ τὸν Καππαδόκην ποιητὴν, “τὰ πάντα σωπαίνουν”. Καὶ σκέψεις καὶ διαλογισμοὶ καὶ προγραμματισμοὶ καὶ ἱστορία καὶ μνήμη καὶ χαρὲς καὶ λύπη ὅλα εἶναι παρελθόν. Καππαδοκία, Τσεχία, Σλοβακία, Μιλάνο, Ναϊσός τῆς Σερβίας, Ταλλίν, Καρελία, Θεσσαλονίκη, Ἅγιον Ὄρος, Ἴμβρος...

μερικοί σταθμοί της Πατριαρχικής πορείας προς τον κόσμο εφέτος. Πορεία μας εις την ιστορίαν... Βαρθολομαίος, Βασίλειος, Γεώργιος, Ιωάννης... πορεία δια της ιστορίας εις την αιωνιότητα.

Η πατριά των πορευομένων πολυάριθμος και η επιβίβασις εις το πλοίον της διαπορθμεύσεως σταδιακή. Οι εντεύθεν του ισθμού εναγκαλίζονται τους ευτρεπιζομένους προς διαπόρθμευσιν. Είναι όντως εμπειρία συγκλονιστική η πρόγευσις και η γεύσις της αιωνιότητος. Συνηθισμένοι εις τα πεπερασμένα μεγέθη της χρονικότητος, χθες, σήμερα, αύριον, συνταρασσόμεθα ενώπιον των απείρων μεγεθών της αιωνιότητος.

Πριν ενενήντα χρόνια, ανήκοντα εις την ιστορίαν και δι' άλλους, τους πολλούς, εις την αιωνιότητα, ωνειρεύθησαν οι πατέρες μας εις τα χώματα αυτά, ότι έσκαπτον κάποιοι, προσπαθόντες να εκριζώσουν ένα μεγάλο Δένδρον. Ξύπησαν ριγώντες και αισθανόμενοι εις το βάθος της ψυχής των την ιδικήν τους φωνήν κραυγάζουσαν σιωπηρώς: “Μου κόβουνε τις ρίζες μου”.



Το Δένδρον εκείνο, κατά τους πολλούς, έπεσεν. Έγινε και αυτό γη και σποδός. **Ενόμισαν και επιστεύσαμεν οι πολλοί ότι το “δένδρον ετάφη”. Και ελησμονήθη ότι “αναστάς εκ του τάφου θεοπρεπώς, τους φθαρέντας συνήγειρεν” ο Κύριος.** Και ελησμονήσαμεν, ότι εις την γην όμως έμεινεν η ζωντανή Ρίζα. Και δεν συνειδητοποιήσαμεν ποτέ την ζωντανήν Ρίζαν, η οποία παραμένει. Και όχι μόνον μένει εις τον τόπον της αλλά και μεταφυτεύεται. Και το εκεί υπάρχει και εδώ και αντιστρόφως. Και το τότε ενυπάρχει ήδη εις το νυν, και το νυν εις το αεί, και τα πάντα εις τους αιώνας των αιώνων. Από την πρώτην στιγμήν της δημιουργίας του σύμπαντος μέχρι της τελικής στιγμής της συντελείας του, τα πάντα είναι μία στιγμή, μία ροπή. Εντός αυτής της μοναδικής

στιγμής, την οποίαν αισθανόμεθα ως έχουσαν μήκος εκατομμυρίων ετών φωτός, επαίχθη το δράμα της ιστορίας. Ήδη ζώμεν ενορατικώς τα έσχατα, τα μετά την συντέλειαν του κόσμου, τα οποία εν αναφορά προς την ζωήν της Αγίας Τριάδος, ταυτίζονται προς τα πρώτα. Η παρένθεσις της ιστορίας διευρύνει την άπειρον αγάπην της Αγίας Τριάδος προς τα κατ εικόνα και καθ όμοίωσιν Θεού πλασθέντα επί τω ευδαιμονήσαι ανθρώπινα όντα.

Λοιπόν, σήμερα, εις την Καππαδοκίαν ζώμεν την στιγμήν, “μετεωριζόμεθα δόξαν άφραστον”. Και καταργούνται χρονικά και τοπικά αποστάσεις και αγνοούνται ισθμοί και διαπορθμεύσεις και μεταστάσεις και χωρισμοί, “δια της αχράντου προσπαύσεως του Κυρίου, φωτίζοντος κατ άμφω και ημών τα όμματα των ψυχών”, και μας γεμίζει μόνον η εκστατική εκείνη θεωρία της ασημαντότητος της ημετέρας ιστορίας ενώπιον της σημαντικωτάτης συμπαντικής πανηγύρωσ, των ψαλλόντων ενώπιον του Θρόνου του Αρνίου, ημών των περιλειπομένων εν μυστηρίοις και των προαπελθόντων πατέρων και αδελφών ημών των Καππαδοκών, των μαρτύρων και των Αγίων, των ψαλλόντων, λέγομεν, το “Άγιος, Άγιος, Άγιος, Κύριος Σαβαώθ”. Αληθώς, “ούτος της ανθρωπίνης όρος ευδαιμονίας, η μακαριότης”, κατά τον Καππαδόκην φωστήρα Γρηγόριον τον Θεολόγον. Αμήν.



Φώτο: Νίκος Μαγγίνας / megali-ekklisia.blogspot.gr

Ακολουθεί η ομιλία του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Μάξιμου Χαρακόπουλου

Παναγιότατε πάτερ και δέσποτα,

Με ιδιαίτερη συγκίνηση συμμετέχουμε και φέτος στο προσκύνημα της Καππαδοκίας παιδιά και εγγόνια των προσφύγων που ξεριζώθηκαν από τον ευλογημένο τόπο της Ανατολής. Και φέτος αξιωθήκαμε να

λειτουργηθούμε στις εκκλησίες της αγιοτόκου Καππαδοκίας. Να βρεθούμε συνοδοιπόροι του Οικουμενικού Πατριάρχη, στην Καππαδοκία των μεγάλων πατέρων της εκκλησίας, από το Μέγα Βασίλειο μέχρι τον επίσκοπο Λαρίσης Άγιο Αχίλλειο, ταπεινοί προσκυνητές στην Καππαδοκία των Αγίων από τον Τροπαιοφόρο Γεώργιο από τα Ποτάμια μέχρι τον άγιο Αρσένιο από τα Φάρασα. Ακολουθούμε και φέτος τα βήματα του Πατριάρχη του Γένους στην Καππαδοκία του ορθόδοξου μοναχισμού που άνθισε στα διάσπαρτα πετροκομμένα μοναστήρια. Φορέας αυτής της μοναχικής παράδοσης της Καππαδοκίας και ο μακαριστός Γέροντας Παΐσιος που βρέφος 40 ημερών βρέθηκε πρόσφυγας στην Ελλάδα.

Παναγιότατε,

Από τότε που ξανακούστηκε, μετά από πολλές δεκαετίες, χάρις στις άοκνες προσπάθειές σας, το «Φως ιλαρόν», στις εκκλησίες της Ανατολής, το δικό μας τάμα, το δικό μας «χατζηλίκι» είναι να λειτουργηθούμε στη γη των παππούδων μας. Είναι το καλύτερο μνημόσυνο στους πρόσφυγες που πεθάναν με τον πόνο του ξεριζωμού και τον καημό της επιστροφής στη γενέθλια γη. Στους πρόσφυγες που μας μεταλαμπάδευσαν την αγάπη στην ορθόδοξη εκκλησία και το Πατριαρχείο μας, που σε καιρούς χαλεπούς αναδείχθηκε σε κιβωτό διατήρησης της εθνικής συνείδησης και της ορθόδοξης πίστης των Ρωμιών της Ανατολής.



Πιστά τέκνα της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, οι Καππαδόκες διακρίθηκαν για το υψηλό θρησκευτικό τους φρόνημα, την ταπεινοφροσύνη, την ευσέβεια και την εγκράτειά τους. Πρώτοι στην άσκηση, στις νηστείες και τις αγρυπνίες. Η παρουσία του Θεού στη ζωή τους αδιάλειπτη και η επίκληση του διαρκής σε ό,τι και αν έκαναν. «Κύριε βοήθει τον δούλον σου» διαβάζουμε στα μοναστήρια και τις εκκλησίες. «Κύριε στερέωσον τον οίκον τούτο» η επιγραφή στο

ραγισμένο υπέρθυρο σπιτιού στην Καρβάλη. Αλλά και τα λαϊκά τους αναγνώσματα κατά κανόνα είναι οι βίοι Αγίων με πιο διαδεδομένο τον Αλέξιο, τον άνθρωπο του Θεού, τα πάθη του οποίου περιγράφονται σε 250 στίχους που απαγγέλλονταν ή ψάλλονταν σε βραδινές συνάξεις, και πέρναγαν από στόμα σε στόμα στην προφορική παράδοση. Ακόμη και στους χορούς τους οι Καππαδόκες επικαλούνται την άνωθεν βοήθεια. «Κύριε 'λέημον, Κύριε 'λέησον» τραγουδούν στο χορό του «Έι Βασίλη», παραμονή της πρωτοχρονιάς.

Θυμούμαι την προγιαγιά μου Τοξάνα, που έκλεισε τα μάτια της σε βαθύ γήρας στις αρχές του '80, να σταυροκοπιέται με κάθε αφορμή και να μας προτρέπει να κάνουμε το σταυρό μας όταν περνούμε μπροστά από την εκκλησιά ή όταν χτυπά η καμπάνα. Τα μόνα ρωμείκα που ήξερε ήταν το «πάτερ ημών» και το «Κύριε ελέησον». Στο διάβα των αιώνων πολλοί Ρωμιοί της Ανατολής έχασαν την ελληνική λαλιά όχι όμως την ελληνικότητά τους που την ταύτισαν με την πίστη τους. Όπως έχει επισημάνει ο Octave Merlier: «Πράγματι η γλώσσα ενδέχεται ενίοτε να εξαφανιστεί, αλλ' οι τουρκόφωνοι Έλληνες καππαδοκικών τινών κοινοτήτων, ουδ' επ' ελάχιστον έπαυσαν, ως εκ τούτου να παραμένουν γνήσιοι Έλληνες. Και τότε η Εκκλησία διεφύλαξε τον Ελληνισμόν των. Εκεί όπου η γλώσσα είχε παραχωρήσει την θέσιν εις την τουρκικήν, ο Χριστιανισμός είχε γίνει η ζύμη του Ελληνισμού».

Με την άδεια του Φαναρίου αναπτύχθηκε η λεγόμενη караμανλήδικη φιλολογία, η γραφή της τουρκικής με ελληνικά γράμματα. Από τις 81 πόλεις, χωριά και οικισμούς που κατοικούσαν Έλληνες προ της Εξόδου, και τους οποίους κατέγραψε το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, οι 49 ήταν τουρκόφωνοι και μόνο 32 ελληνόφωνοι, που κατάφεραν να διατηρήσουν σε αυτές τις νησίδες ελληνισμού την ελληνική γλώσσα. Η απώλεια της ρωμείκης λαλιάς και οι απαξιωτικοί χαρακτηρισμοί πολλών Ελλαδιτών έκαναν ακόμη περισσότερο τραυματική την ενσωμάτωση των Καππαδοκών προσφύγων στην νεοελληνική πραγματικότητα.



Φώτο: Νίκος Μαγγινάς / megall-ekklisia.blogspot.gr

Φέτος συμπληρώνονται 60 χρόνια από την πρώτη έκδοση, το 1953, του οδοιπορικού του νομπελίστα ποιητή Γεώργιου Σεφέρη «Τρεις μέρες στα μοναστήρια της Καππαδοκίας». Εντυπωσιασμένος ο Καππαδόκης στην καταγωγή ποιητής από την εικόνα της προδοσίας του Ιούδα στην Σκοτεινή Εκκλησία στα Κόραμα γράφει: «Δεν μπορώ να διώξω από τη μνήμη μου τα φοβερά αυτά μάτια, ίσως γιατί, την ώρα που τα κοίταζα, συλλογίστηκα πως την προδοσία θα την ονόμαζα σήμερα αδιαφορία». Ας μη γίνουμε, λοιπόν, «προδότες» αδιαφορώντας για την παρακαταθήκη των πατέρων μας, λησμονώντας την Καππαδοκία των Ρωμιών, τα ήθη και τις παραδόσεις μας.



Παναγιότατε,

Χάρη στις συντονισμένες σας προσπάθειες άνοιξαν και πάλι εκκλησίες στην Ανατολή και τον Πόντο και ξανακούστηκε το χριστιανικό μήνυμα της ελπίδας. Είθε επί των ημερών σας να αξιωθούμε να ζήσουμε και άλλα θαυμαστά. Άξιος! Πολλά τα έτη σας.

Επιτρέψτε μου σε ανάμνηση του φετινού προσκυνήματος στην Καππαδοκία να σας προσφέρω ένα αντίγραφο δίσκου του 1720, από τη Μικρά Ασία, με αφιέρωση στον Άγιο Γεώργιο.



Φώτο: Νίκος Μαγγίνας / megal-ekklesia.blogspot.gr

Πηγή: fanarion.blogspot.it